

2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XV):

Mileniul de reculegere românească - efortul de a fi mai bun, mai drept, mai cinstit! - Doamne, păzește-mă să nu fac rău nimănui!

Mileniul de reculegere românească

Ce-au făcut românii vreme de un mileniu?

Doamne, păzește-mă să nu fac rău nimănui!

efortul de a fi mai bun, mai drept, mai cinstit!

L'Autre c'est l'Enfer?

Istoria este munca tăcută a dramaturgului

Obiectivitatea și dreptatea nu au nimic în comun!

3 misiuni ale istoriei
F. W. Nietzsche

“istoria monumentală” trebuie să ofere tinerelor generații modele spirituale,

“istoria tradiționalistă” trebuie să cultive sentimentul național, ...

“istoria critică” să “faciliteze relația” cetățeanului cu istoria!

“Hristos a Înviat!”

“Adevărat a Înviat!”

Elogiul înaintașului fără nume, singura prezență încă vie ... satul românesc!

Lucian Blaga

În opinia lui Nietzsche - cel mai important filozof al sec. XIX-lea - “istoria monumentală” trebuie să ofere tinerelor generații modele spirituale, “istoria tradiționalistă” să cultive sentimentul național, în timp ce “istoria critică” să faciliteze “relația” cetățeanului cu istoria. Întreaga sa creație a fost influențată de lectura cărții lui Arthur Schopenhauer – “Lumea ca voință și reprezentare” – influențând la rândul lui gândirea filosofică a generațiilor care i-au urmat.

Problema miracolului supraviețuirii ca popor și-au pus-o atât ungurii cât și intelectualii români.

Cum a rezistat Dacia ca o insulă de latinătate înconjurată de slavi, timp de două milenii? În lucrarea “Transilvania. Invincibile Argumentum” (1990) publicistul Ion Coșa prezintă și explică cum au “boicotat” românii istoria: «“vreme de un mileniu românii au supraviețuit și atât” (...). Această propoziție e acceptabilă numai dintr-un anumit punct de vedere, cel pentru care istoria se reduce la evenimentul politic și militar. Românii, vreme de un mileniu, s-au retras dinaintea acestei istorii, “au boicotat-o”, fiind aceasta, probabil, singura cale prin care se putea salva ființa națională. Au amânat afirmarea acestei ființe pentru a o salva de la pieire. Instinctul de conservare etnică a funcționat de minune și nu va fi pentru ultima oară în istoria românilor. Dar ce au făcut românii în acest mileniu în care s-au retras din istoria Europei în singurătățile codrului și ale muntelui? (...). Retrăgându-se din calea străinilor porniți pe jaf, omor și cotropire, românii nu se mai puteau retrage și din propria lor cale. Vor dezvolta, drept urmare, o civilizație originală, fruct al unei atitudini

meditative față de lume, de viață. Meditazione, massima azione, spune un proverb italianesc. La capătul acestui mileniu de retragere din istorie, de retragere “în pustie”, în pustia munților și a codrului, românii apar cu o zestre aparte: nu cu cetăți falnice, nici catedrale semețe, orgolioase, nu cu palate și castele, ori cu savante universități și mănăstiri, ci ca autori și stăpânitori ai unei culturi populare extraordinar de bogată și de interesantă, fără pereche în toată Europa! Categorie, numai dintr-un singur punct de vedere se poate spune că **“românii, vreme de un mileniu, au supraviețuit și atât”**! Privind roată în jur, vom zice și noi că pentru o mie de ani și mai bine ne lipsesc semnele împlinirii românești prin istorie, ale cărei ispite românii nu le-au cunoscut! Căci numai privind lucrurile astfel, de departe ori din negura bibliotecilor ori a străinătății, adică fără să-i cunoști pe cei despre care nu te sfiești să scrii chiar cărți, de istorie, deci fără să cunoști lumea românească în alcătuirea ei specifică, în adâncurile ei, ce nu pot fi scrutate decât aplecându-te asupra lor cu răbdare și îndeaproape, numai în asemenea condiții mileniul nostru de tăcere e un mileniu în care n-am făcut istorie! Dar poate că am făcut altceva!... Ei bine, acest altceva s-a făcut, există, dar e mult mai greu de înțeles, de remarcat, căci nici nu se lasă ușor de văzut, cel mai adesea nu este pipăibil, nu bate la ochi, nici nu te trage de mână să-i bagi de seamă ființa. Ci îl descoperi încetul cu încetul, trăind viața mărunță, de zi cu zi, care este, la tot pasul, ca o respirație, marcată de semnele discrete ale unei culturi a sufletului, a sinelui, ce umple de uimire și încântare pe orice om de bună credință care ajunge să ne cunoască în ceea ce este autentic și străvechi românesc. (...) **“Ce-au făcut, deci, românii vreme de un mileniu?”** Simplu de spus, poate că și de înțeles pentru cine e făcut să înțeleagă: “Românii, vreme de un mileniu, au învățat să-și dea bună ziua!”... Exact așa! Căci nu-i de colo să-i auzi, când doi oameni își întretaie drumurile, chiar fără să se cunoască unul pe altul, zicându-și: **– Bună ziua! – Bună să-ți fie inima!...** Nu e uimitor să-i dorești cuiva să fie bun, cumsecade?! Ci faptul că prin această urare știi că vei face face plăcere “celuilalt”, că vii astfel în întâmpinarea și în sprijinul unui efort, pe care în lumea românească tradițională îl făcea tot omul, **efortul de a fi mai bun, mai drept, mai cinstit!** Lucrul acesta este absolut uluitor! Pe alte meleaguri, unde istorie s-a făcut cât poți cuprinde, **“celălalt” este iadul însuși! “L’Autre c’est l’Enfer!”**... (Jean Paul Sartre, parcă). Pe aici, pe la noi, care am boicotat istoria și ne-am complăcut într-un **“anistorism”** demoralizant pentru cei ce se lasă mai ușor amăgiți de ceea ce văd la alții, luând mai greu aminte la ceea ce avem noi și alții nu au, deci ce avem noi mai deosebit e că celălalt este nădejdea noastră de mai bine, celălalt este mai bunul decât noi înșine! Și de aceea ni-e așa de drag! Bunică-meu Stan, (...), obișnuia să se roage la icoane, seară de seară, în cuvintele: **Doamne, păzește-mă să nu fac rău nimănui!...** Și nu era decât un oarecare econom de oi... Cioban, vreau să zic! Și se ruga la Dumnezeu să-l apere nu de răul ce i l-ar fi putut face alții, ci de răul ce l-ar fi putut el face, fie și fără voia sa, altuia... Românii au avut tăria să ajungă la asemenea performanțe sufletești în numai o mie de ani! Extrem de scurt interval dacă luăm aminte în jur, de jur împrejurul globului, la celelalte seminții și popoare, la celelalte civilizații! (...) Mai mult poate decât în alte culturi, cărturarii români cei mai de seamă s-au pronunțat în chestiunea acestui stil național, românesc, de cele mai multe ori pentru a-l apăra de falsificatorii cu voie sau fără voie, insensibili la autenticitatea specificului românesc. Căci acest stil de viață inconfundabil constituie isprava cea mai glorioasă a poporului român, dobânda binemeritată la capătul aceluia mileniu, **mileniul de**

reculegere românească...». Ion Coșa a reluat, astfel, o temă lansată de **filozoful Lucian Blaga**, cel care a fost primit în Academia Română (în 1937) cu un discurs făcând elogiul satului românesc – “înaintașul fără nume”, “singura prezență încă vie”, care “nu râvnește la nici o laudă”, și care “n-a ocupat nici un scaun în această nobilă incintă”.

Cine mai știe că Lucian Blaga (1895, Lancrăm - 1961, Cluj), a debutat în “**Tribuna**” (**Arad, 1910**), cu poezia “**La Țărm**”, pe care o reproducem: «Vă pierdeți voi unde pribege/ Și jalnic a voastră doinare/ Se stinge ca-n suflet de față/ Întâia ascunsă iubire./ Se zbuciumă codrul supt vântul/ De toamnă și basmul și-l curmă;/ Iar freamătul frunzelor moarte/ Vă cântă cântarea din urmă./ Cu murmurul vostru deodată/ Se pierde speranța strigării/ Gemută de piepturi zdrobite/ Departe...în marea uitării...». După marea sărbătoare a Paștelui, toți românii când se-ntâlnesc pe stradă își spun până la “**Înălțare**”, în loc de “**Bună ziua**”, - “**Hristos a Înviat!**”, răspunsul fiind simplu – “**Adevărat a Înviat!**”. Dacă la capătul primului mileniu – “**de reculegere românească**” românii salutau, la începutul mileniului trei poporul român respectă și credința creștină și tradițiile, în pofida tuturor încercărilor prin care a trecut.

Din analiza lui Nietzsche avem și concluzii: «**numai personalitățile puternice suportă istoria**, cele slabe vor fi complet eliminate de ea. Motivul este că sentimentele și sensibilitatea le aduc într-o stare de confuzie atunci când nu sunt destul de puternice pentru a se măsura cu trecutul (...) istoria este munca tăcută a dramaturgului, constând în asamblarea elementelor într-un țesut al întregului și în alăturarea gândurilor într-o suită: pretutindeni pornindu-se de la premiza că unitatea proiectului trebuie să lege lucrurile între ele, dacă o astfel de unitate nu există în ele însele. În felul acesta omul înfășoară trecutul și îl supune, ... se exprimă impulsul lui artistic – nu însă impulsul spre adevăr și dreptate.

Obiectivitatea și dreptatea nu au nimic în comun»

(va urma)

Marius Halmaghi

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xv-mileniul-de-reculegere-romaneasca-efortul-de-a-fi-mai-bun-mai-drept-mai-cinstit-doamne-pazeste-ma-sa-nu-fac-rau-nimanui-134118.html>

The screenshot shows the Tribuna.ro website interface. At the top, there's a navigation bar with categories: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main article title is "2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XV): Mileniul de reculegere românească - efortul de a fi mai bun, mai drept, mai cinstit! - Doamne, păzește-mă să nu fac rău nimanui!". The author is Marius HALMAGHI, and the article was published on 09.04.2018 at 22:43. It has 338 views and 0 comments. There are social media sharing buttons for Facebook (8 shares), Twitter (0 tweets), and another share button (8 shares). A search bar is visible at the bottom right.